

Društvo i oružane snage u realizaciji odluka Desetog kongresa SKJ

Ivan KUKOČ

član Izvršnog komiteta
Predsedništva CK SKJ

OSNOVNI ZADATAK — SMIŠLJENA I ORGANIZOVANA AKCIJA SAVEZA KOMUNISTA

Deseti kongres i zadaci Saveza komunista je tema o kojoj se, danas, raspravlja u svim organizacijama SK i drugim organizovanim socijalističkim snagama sa ciljem da što sadržajnijim i realnijim programima sopstvenih akcija što neposrednije pristupe realizovanju kongresnih odluka. Orijentacija na akciju je suštinska karakteristika svih aktivnosti u društvu u sadašnjoj poslijekongresnoj fazi i ona treba da preovlada i u svim organizacijama i rukovodstvima SK u Jugoslovenskoj narodnoj armiji i vojnim kolektivima.*

Da bi ta akcija bila što uspješnija i djelotvornija ona mora biti dobro programski usmjerena. Jer, iako je u odlukama Kongresa dat odgovor na gotovo sva bitna pitanja našeg političkog i ekonomskog razvoja, one nisu i za komuniste ne mogu da budu recept za konkretne akcije. Tu konkretnost, i u sadržajnom i u akcionom pogledu, moraju ispoljavati, u prvom redu, komunisti i ostali radni ljudi — svojim znanjem, iskustvom i interesom.

U referatu druga Tita i rezolucijama Desetog kongresa određeni su neposredni i dugoročni zadaci komunista i data je politička orijentacija za čitavu etapu našeg daljeg samoupravnog socijalističkog razvoja. Zbog toga u programiranju naših zadataka na realizovanju kongresnih odluka moramo odabrati one ciljeve čijim će se ostvarivanjem razrješavati problemi neposrednog razvoja, ali i stalno doprinositi ostvarivanju dugoročnih društveno-političkih i ekonomskih ciljeva.

Istorijski značaj Desetog kongresa SKJ i njegovih ocjena i odluka je, prije svega, u tome što je SKJ, s drugom Titom na čelu, poslije perioda neophodnih preispitivanja i traženja rješenja, izvjesnih kolebanja i pojava frakcionaštva uspio da iznađe i odredi glavne pravce našeg socijalističkog razvoja i da na izabranom političkom

* Izvodi iz diskusije autora na Konferenciji SK u JNA.

kursu ostvari puno idejno i akciono jedinstvo komunista, ojača povjerenje i dobije podršku radničke klase i svih naših naroda.

Kongres je znatno ojačao i međunarodni položaj naše zemlje i ugled Saveza komunista u međunarodnom radničkom pokretu, jer je jasno i odlučno presjekao sve špekulacije oko naše spoljne i unutrašnje politike i još jednom nedvosmisleno potvrdio našu trajnu orijentaciju na razvoj socijalističkog samoupravljanja i politiku nestrastavanja.

Na učvršćenom povjerenju u SKJ nastala su i velika očekivanja radnih ljudi. Zato stečeni ugled i povjerenje možemo održati u mjeri u kojoj društvena ostvarenja budu potvrđivala ispravnost naših programskih ciljeva i sposobnost Saveza komunista da se na djelu i u neposrednoj akciji iskazuje kao vodeća idejna i politička snaga našeg društva.

Time se težište političke akcije prenosi na sferu realizacije donijetih odluka u kojoj SKJ treba da odmah i najintenzivnije uključi sve svoje snage. Zbog toga je Izvršni komitet Predsedništva CK SKJ pozvao sve komuniste i partijske organizacije da, na bazi kongresnih odluka, izrade svoje akcione programe i neposredno priđu njihovom ostvarivanju. Pri tome je ukazao na neke prioritetne zadatke na čijem se ostvarivanju moraju angažovati Savez komunista i sve organizovane snage našeg društva. U toj neposrednoj akciji, među ostalim pitanjima, dva su izuzetno značajna i sa stanovišta opštenarodne odbrane: prvo — borba da se naše društvo što brže i što bolje organizuje na novim ustavnim osnovama i, drugo, donošenje plana dugoročnog razvoja, čime će se prevazići stihijnost i mnoge neracionalnosti.

Objektivne zakonitosti društvenih kretanja u svakom društvu reprodukuju određene probleme, teškoće i sukobe od kojih, prirodno, nije imuno ni naše društvo. Pri tome je upravo naša novija politička praksa pokazala da od idejno-političke zrelosti i organizovanosti, u prvom redu komunista, prevashodno zavisi da li će naši sadašnji i budući problemi poprimiti krizne dimenzije i obilježja ili će ih naše društvo, sa komunistima na čelu, na vrijeme i organizovano rješavati.

Kad se, na tim osnovama, razgovara o zadacima organizacija Saveza komunista u JNA, kao integralnog dijela SKJ, treba poći od činjenice da je Deseti kongres u svemu potvrdio i afirmisao nezamjenjivu ulogu organizovanih socijalističkih snaga sa Savezom komunista na čelu. Zato je idejno i organizaciono jačanje i osposobljavanje organizacija Saveza komunista i u JNA neophodno, jer će

samo tako organizovani komunisti iz Armije dati svoj krupan doprinos u realizaciji zadataka koje je pred SKJ postavio Deseti kongres.

U programima, pored kongresnih ocjena i odluka, mora se polaziti od neophodnosti stalnog obogaćivanja komunista marksističkim znanjima, bez kojih nije moguće ispoljiti potrebnu kreativnost na realizaciji kongresnih odluka. Pored toga, kongresne ocjene i stavovi treba da budu ona idejno-politička osnova na kojoj ćemo ubuduće graditi naše moralno-političko jedinstvo i politički se razgraničavati sa onima koji politiku SKJ ne prihvataju i nisu spremni da je sprovede.

Iako je političkom jedinstvu komunista i svih pripadnika Armije i čvrstini JNA dato visoko priznanje i na samom Kongresu, ponajprije od druga Tita, organizacija SK u JNA ne bi smjela dozvoliti da u njoj preovlada samozadovoljstvo postignutim. Antisocijalističke snage u našem društvu, podsticane i neprijateljskim snagama iz inostranstva, tražiće uvijek nove metode za svoju podrivačku djelatnost. Te snage će prostor za svoje djelovanje tražiti prvenstveno u teškoćama društva, ali i u slabostima Saveza komunista i samoupravnog sistema, u njihovim propustima i promašajima, kao i u zaostaloj i nedovoljno razvijenoj društvenoj i političkoj svijesti i odgovornosti. One će stalno nastojati da i kod pojedinaca u Armiji stvaraju zabune, što od organizacija SK u JNA zahtijeva da budu neprekidno aktivne i da kod svojih članova razvijaju političku budnost i sposobnost da razlikuju stvarna marksistička i samoupravna opredjeljenja od dogmatsko-centralističkih, liberalno-tehnokratskih i drugih. Zato je nužno stalno podizati idejno-marksistički nivo komunista i unapređivati političko-vaspitni rad u JNA.

Jedan od izuzetno važnih zadataka, na koje je organizaciju SK u JNA trajno obavezao Kongres, jeste da se JNA izgrađuje i razvija u još savremeniju organizaciju, da se oprema sve modernijim naoružanjem i ratnom tehnikom i da se stalno osposobljava za uspješno izvršavanje zadataka u suprotstavljanju svakom agresoru. Uspješna realizacija tog zadatka u velikoj mjeri zavisi i od nivoa znanja, sposobnosti i angažovanosti armijskih kadrova i nivoa organizovanosti, obučenosti, cjelokupnog sastava, pa i tehničke opremljenosti naših oružanih snaga, a posebno Jugoslovenske narodne armije.

Polazeći od toga, organizacija Saveza komunista u JNA se mora i ubuduće zalagati, vjerovatno još i više nego do sada, za stalni razvoj naučnoistraživačkog rada, za što viši nivo vojnostručnih znanja, za njihovu sve širu primjenu u svakodnevnom radu na ospo-

sobljavanju i modernizaciji Armije i oružanih snaga. Stoga treba, smišljenije nego do sada, razvijati u svim armijskim sredinama stvaralačku atmosferu i neprekidno iznalaziti oblike i metode djelovanja kojima će se podsticati naponi ljudi i vojnih kolektiva, usmjereni na istraživanje i stručno osposobljavanje.

Krupni zadaci koji neposredno i perspektivno stoje pred nama traže programski usmjerenu aktivnost svih armijskih i društvenih potencijala nauke, pa i njihovo značajno kadrovsko i materijalno ojačavanje. Za dalje razvijanje i unapređivanje sistema opštenarodne odbrane, organizacije, obučenosti i materijalne opremljenosti JNA i oružanih snaga izuzetan značaj imaju teorijska i primijenjena istraživanja. To zahtijeva nove, šire i stabilnije mogućnosti i uslove za rad kadrovima iz skoro svih naučnih oblasti da svoje kreativne sposobnosti u punoj mjeri angažuju na realizaciji programskih zadataka u oblasti opštenarodne odbrane.

Ali, pri tome moramo imati na umu i izvjesne sumnje jednog dijela naučnih i uopšte intelektualnih kadrova da će sve razvijeniji samoupravni sistem i jačanje uloge radničke klase potiskivati i slabiti njihovu ulogu. Jer, liberalizam je, teorijom spontanosti i tehnomenadžerskim konceptom rukovođenja i odlučivanja, uspjevao djelimično da se dodvori inteligenciji. Ni armijska sredina, razumljivo, nije bila pošteđena takvih pokušaja, pa će biti nužni posebni naponi organizacije Saveza komunista u JNA da se te pojave, dobrim dijelom preovladane, potpuno otklone kako bi se u daljnjoj izgradnji i modernizaciji JNA i oružanih snaga u potpunosti ostvarilo puno angažovanje nauke i naučnih kadrova.

U cjelini, Deseti kongres SKJ je opštenarodnoj odbrani posvetio izuzetnu pažnju. Kongres je, prvi put u istoriji KPJ, odnosno Saveza komunista Jugoslavije, donio zasebnu kongresnu rezoluciju o zadacima Saveza komunista Jugoslavije u odbrani, bezbjednosti i samozaštiti. Prirodna je to posljedica ostvarenih aktivnosti i intenzivnog angažovanja čitavog društva, a posebno Saveza komunista, na organizovanju i izgradnji sistema opštenarodne odbrane.

Ocjene koje je Kongres dao o ostvarenim rezultatima na organizovanju opštenarodne odbrane našeg socijalističkog samoupravnog društva mogu samo da ispunjavaju ponosom sve one koji su bili najneposrednije angažovani na tim zadacima. Takav zaključak se posebno odnosi na komuniste i organizacije SK u JNA. To ne samo zbog toga što je organizaciji SK u JNA dato posebno priznanje, naročito u referatu druga Tita, za ostvarene rezultate u očuvanju moralno-političkog jedinstva i daljnjoj izgradnji, razvoju i modernizaciji Armije, nego, rekao bih još više, zbog toga što su komunisti iz

JNA svojim neposrednim angažovanjem u izgradnji i razvoju vanarmijskih struktura odbrane, naročito teritorijalne odbrane i civilne zaštite, vidno doprinijeli ukupnim rezultatima na odbrambenom organizovanju društva. Nije pretjerano reći da nije bilo gotovo ni jednog značajnog ostvarenja u organizovanju opštenarodne odbrane u kome nisu neposredno učestvovali i dali manje ili više zapažen doprinos i komunisti iz JNA.

Takvo angažovanje komunista iz JNA, a naročito starješinskog kadra, bitno je ojačalo neposredne i neraskidive veze između Armije i radnih ljudi naše zemlje, doprinijelo daljnjem produbljivanju narodnog i revolucionarnog karaktera Armije, još više podiglo njen ugled u društvu i vidno osnažilo vjeru svih naših naroda i narodnosti u njenu snagu, sposobnost i spremnost da se odlučno suprotstavi svim nasrtajima na slobodu, nezavisnost i integritet naše samoupravne socijalističke zajednice. Naravno postignuti uspjesi, ma koliko da su veliki, ne mogu opravdati samozadovoljstvo ostvarenim. Oni još više obavezuju i zahtijevaju još veće napore i akcije. Tim prije što nisu ostvareni bez slabosti i propusta, o čemu smo i dosad, otvoreno i samokritički, govorili. Ali ostvareni rezultati uvjeravaju da treba uporno nastaviti putem kojim je organizacija SK u JNA do sada išla u angažovanju komunista na izgradnji i razvoju Jugoslovenske narodne armije, naših oružanih snaga i jedinstvenog sistema opštenarodne odbrane.

Posebnu pažnju na tom planu zaslužuje obaveza komunista u JNA koja se posebno ističe u kongresnoj Rezoluciji o zadacima SKJ u opštenarodnoj odbrani, bezbjednosti i društvenoj samozaštiti, da se još više angažuju na poslovima opštenarodne odbrane u društvu, a naročito u osposobljavanju i obučavanju stanovništva za oružanu borbu. Takva obaveza za komuniste u JNA i za Armiju u cjelini, a naročito za starješinski kadar, ima višestruk značaj. Jer, prije svega, obavezuje na daljnje produbljivanje i obogaćivanje tako uspješno ostvarenih veza između Armije i radnih ljudi i svih građana naše zajednice ravnopravnih i čvrsto ujedinjenih naroda i narodnosti. S druge strane, realizovanje te obaveze ostvarivaće stalno nove mogućnosti za jačanje ugleda Armije, za neprekidno jačanje povjerenja naroda u njenu sposobnost i spremnost i za sve veću afirmaciju starješinskog poziva u društvu.